

Christus eten en drinken

(Zondag 28/29 HC)

*Liturgie zondagmiddag 2 juni 2013
te Hardinxveld-Giessendam:*

Belijdenis van afhankelijkheid
Vredegroet van God
Psalm 145:3,4
Gebed
Lezen: Johannes 6:26-35
Gezang 57
Lezen: Johannes 14:15-24
Gezang 107:1
Tekst: Zondag 28/29 HC
Verkondiging
Gezang 174 (wijs Ps 119)
Geloofsbelijdenis van Nicea
Psalm 22:12,14
Dankgebed en voorbeden
Inzameling van de gaven
Liedboek 75:1,2,3
Zegen van God

Gemeente van Jezus Christus!

Stel je voor: je zit aan tafel om te eten... zo meteen na deze dienst,
Je pakt een boterham, legt 'm op je bord en je smeert er wat op.
Pasta, of jam, of nog wat anders – in ieder geval iets wat je lekker vindt.

En dan is de boterham klaar.

Maar wat doe je dan? Je gaat er naar zitten kijken:
sjonge, dat ziet er lekker uit! Mmmm!

En je kijkt nog eens een poosje.

En dan, dan pak je de volgende boterham –
Je smeert er weer wat lekkers op.

En als –ie klaar is, doe je weer precies hetzelfde

Je kijkt er een poos naar, en denkt:

volgens mij is die boterham best wel lekker.

Nou. En dan heb je daar zo eens een poosje naar zitten kijken.
Vervolgens wordt er uit de bijbel gelezen, er wordt gedankt voor het eten.
En dan is de maaltijd afgelopen.

Maar *heb je dan gegeten?*

Ja, je bent aan tafel geweest, je hebt twee boterhammen gesmeerd...
Maar vanavond begint je maag wel te knorren, daar kun je van op aan.
Dat slaat toch ook nergens op?
Heb je een paar lekkere boterhammen gesmeerd... eet je ze niet op!
Ben je ziek of zo?
Nee, helemaal niet.
Nou, dan is dat toch raar.
Had je toch net zo goed *niet* aan tafel kunnen gaan?

Kijk, en dan hebben we het vanmiddag over het avondmaal.
Dat is ook een maaltijd.
Nou ja: maaltijd?
Iedereen krijgt één stukje brood, dat vult nou ook niet echt, of wel?
Tja, dat hangt er nu maar net van af.

Want dat stukje brood, dat slaat op de Here Jezus,
en dat je Hém moet eten, Hém moet drinken...

Nou, dat is vreemd: hoe kán dat nou?
Je kunt de Here Jezus toch niet opeten?
Nee, maar je kunt er wel energie door krijgen, door de Here Jezus.
Door alles wat Hij voor je gedaan heeft...
Dat Hij voor je gestorven is aan het kruis...
Dat Hij zó ontzettend veel van je houdt...
Dat je dat als het ware indrinkt.
Dat je zegt: ik wil dat nooit meer kwijt,
ik kan daar niet zonder.
Nét zoals ik niet zonder eten en drinken kan.

En dán moet je nog even weer denken
aan die twee boterhammen van zopas.
Die je hebt gesmeerd, wat lekkers erop,
en vervolgens ga je er alleen naar zitten kijken, je eet ze niet op.
Daar heb je natuurlijk niks aan, nogal wiedes.

Nou, zo heb je er ook helemaal niks aan
als je alleen maar naar dat stukje brood bij het avondmaal zit te kijken.
Ja, waar het dan dus om gaat:
dat je alleen maar *naar de Here Jezus* zit te kijken.
Hij heeft dat gedaan...
En Hij heeft toen dit gedaan...
En Hij is gestorven voor al onze zonden....
Daar kijk je alleen maar naar,
maar je pakt het niet aan,
je eet het – zeg maar – niet op,
zo van: en dat is nu ook helemaal van mij,
dit heb ik nodig, hier kan ik niet zonder.

Mét dat je dat stukje brood in je mond doet, bij het avondmaal,
moet je eigenlijk weer heel bewust tegen de Here Jezus zeggen:
ik wil helemaal bij U horen,
wilt U alstublieft helemaal bij mij horen?
En mij sterk maken, en energie geven – in mijn gelóóf dan, natuurlijk?
Dat ik nóg meer van U ga houden.
Dat ik graag de dingen doe die U wilt dat ik doe.
Dat ik goed ben voor de mensen om mij heen,
net zoals U ontzettend goed bent voor mij.
Dát is de bedoeling!

Dat kun je trouwens ook al doen als je nog geen avondmaal meeviért.
Omdat je nog geen belijdenis hebt gedaan.
Dan zit je er beslist niet voor spek en bonen bij!
Dat stukje brood, dat slokje wijn – daar zit 't 'm niet in immers.

En zeker door de manier waarop wij het hier in 'de bron' vieren,
komt het heel dichtbij – brood en beker gaan gewoon door de rijen.
Dan kun jij op hetzelfde moment daar ook heel bewust mee bezig zijn:
Here Jezus, ik heb U zo nodig, ik wil altijd bij U horen.
Ik vind het soms nog wel moeilijk om te geloven, maar wilt U mij helpen?
Wilt U altijd dichtbij mij zijn?

Maar dit geldt dan zeker ook voor de volwassenen in de kerk,
de 'belijdende leden' zoals we die noemen.
Dat je goed in de gaten hebt wat het avondmaal je wil duidelijk maken.
Neem, eet... dit stukje brood.
Neem, drink allen eruit...uit deze beker wijn.
Dat wil zeggen:
zó moet je dus Christus in je opnemen,
zo moet je Christus indrinken, met volle teugen.
Dat is het allerbelangrijkste van je hele geloof!

Christus zegt: dit stukje brood, dit slokje wijn:
het is mijn lichaam, het slaat op Mijzelf.
Dus neem en eet *Mij*.
Neem en drink *Mij*.
In plaats van alleen maar naar Mij te kijken.
Veel over Mij te weten.
Nee: je moet Mij hébben. Je moet Mij je eigen maken.

Dat jij gelooft, dat je een heleboel dingen zeker weet over de Here Jezus –
dat is niet het einddoel van alles.
Zo van: dan ben ik waar ik wezen moet.
Dan doe je net als met die boterhammen zopas.
Keurig gesmeerd. Voedzaam brood. Goed beleg.
Dat heb je echt nodig.
Ja, zeker. Maar dan moet je het vervolgens wel op-eten natuurlijk.
Anders weet je een heleboel over Jezus,
maar je schiet er in de praktijk van je leven niets mee op.

Gemeente, hier kon nog wel eens een behoorlijk pijnpunt zitten.
Waarom word ik niet wat blijer en opgewekter van de vergeving,
dat is toch ontzettend mooi?

Nou, omdat ik misschien nog te veel *denk* aan die vergeving...

Terwijl ik die vergeving, en Christus, *niet indrink*.

Dat is een bewuste activiteit!

Christus belooft dat Hij je kracht zal geven om tegen de duivel te vechten.

Christus belooft dat Hij je innerlijke rust zal geven,

om wat Hij voor je heeft gedaan aan het kruis.

Christus belooft dat Hij je leven zal veranderen naar Zijn beeld.

Prachtige woorden.

Maar wat merk ik ervan?

Is dit niet veel te hoog gegrepen?

Ja, voor jezelf wel, maar niet voor Hem.

Hij belooft het je.

Hij zegt, en het avondmaal laat dat heel duidelijk zien:

Hier ben Ik, voor jou, om je hele leven te doordringen,

zoals de wijn die je drinkt een warme gloed brengt in je lichaam.

Maar dan moet je maar niet die wijn drinken,

dan moet je *Mij* drinken.

Mij eten.

En dat gaat niet vanzelf.

Daar moet je in investeren.

Door er tijd voor te maken,

om heel bewust met de Here Jezus bezig te zijn.

Gewoon, middenin de week, middenin je dagelijkse werk.

Daar moet je energie in steken.

Dat doe je met je werk toch ook,

als je nog werk hebt tenminste?

Daar vergelijkt Jezus het mee, in Johannes 6.
Je werkt er meestal hard voor om brood op de plank te krijgen.
En liefst wat meer dan droog brood, nog heel wat meer –
een leven dat er een beetje leuk uitziet:
mooi huis, leuke auto, gave vakanties...
Christus zegt: werk nou zó eens, met diezelfde energie dus,
niet voor voedsel dat vergaat,
maar voor voedsel dat blijft.
Dat je zó met alles wat in je is daarvoor knokt,
om Christus te kunnen eten en drinken.
Om ook wat verder te komen dan het hele minimale.
Maar dat er echt dingen in jouw leven veranderen, door Christus.

Naarmate je meer met Hem bezig bent, biddend, werkend...
zul je ook merken dat Hij steeds krachtiger in jou aan het werk gaat.

Brs/zstrs, is geloven bij ons niet teveel iets geworden dat we er bij doen?
Waar we soms nauwelijks aan toe komen,
want het is allemaal al zó druk.

Kijk, als het geloof inderdaad niet meer is dan:
een zeker weten wat God allemaal voor ons betekent,
wat Hij voor ons heeft gedaan,
en hoe je dat allemaal moet zien....
Ja, dan weet je dat op een gegeven moment wel.
En kost het je ook niet meer zoveel tijd.
Het is om zo te zeggen een bestand wat in je zit,
en wat je zo even kunt oproepen – als het nodig is.

Maar ben jij daar ook mee *geholpen*,
als je zo'n bestand dan een keer oproept?
Is een ander daar mee geholpen,
dat jij hem of haar precies weet te vertellen hoe het allemaal zit?
En daar kan hij het dan mee doen...

Maar alles wat wij *weten*, op geloofsgebied, kan ons niet voeden.
Laat staan dat het ons kan verzadigen.
Zo blijf je innerlijk 'knorren', zeg maar even,
ondanks alles is er een leegte diep binnenin je.
Maar die kennis en zo, die is daar dan ook niet voor bedoeld.
Die is bedoeld om ons bij Christus te brengen.
En *Hij* is het Brood, en Hij alleen!

Anders missen we ook een heel stuk zekerheid!
En dan bedoel ik: een hele *persoonlijke* zekerheid.
Existentieel.
Met alle vezels van je bestaan.

Terwijl daar het avondmaal toch ook voor bedoeld is.
Als iets opvalt in deze catechismuszondagen, dan is het wel dat.
Het avondmaal maakt iets zichtbaar, het is een teken...
Maar – antwoord 79 halverwege – brood en wijn zijn *vooral ook* panden,
die ons iets willen verzekeren!
Zo zeker als je dit eet, drinkt –
zo zeker mag je Christus tot je nemen, en eten.
Zo zeker als dit eten en drinken in je wordt opgenomen –
zo zeker wil Christus tot diep in jouw persoon doordringen,
en jou persoonlijk sterk maken, en blij, en overtuigd:
ik ben van Christus!

Kijk, dan zie je: brood en wijn worden niet veranderd.
Zondag 29 vraagt daarnaar,
maar het antwoord is kort en krachtig: nee.
Dat zou veel te automatisch gaan allemaal.
Dan wordt je eigen persoon daar bij uitgeschakeld.
Als ik nu maar dat avondmaal vier, dan zit het wel goed...
Maar je wordt er zelf helemaal bij betrokken:
Jij moet eten, jij moet drinken,
van niemand minder dan Christus.

Brood en wijn worden niet veranderd.

Maar Christus wil ervoor zorgen dat *jij* verandert, meer en meer.

Dat Hij jou zó eigen wordt - doordat jij Hem je eigen máákt -
dat je meer en meer gaat lijken op Hem.

*

Want dat is dan de belofte die Christus geeft als je zó avondmaal viert.
Dat komt het meest duidelijk uit de verf in het 2e deel van antwoord 76:
'Verder ook, dat wij door de Heilige Geest (...) steeds meer met Hem
verenigd worden, *en wel zo* dat wij (...) vlees van zijn vlees en been van
zijn gebeente zijn!'

Hé, waar kennen we dat ook al weer van?

Was het niet Adam die dat uitriep, toen God z'n vrouw bij hem bracht:

'Wauw! Eindelijk één gelijk aan mij,
mijn eigen gebeente, mijn eigen vlees!'

Het eerste liefdeslied uit de bijbel.

En dat wordt hier nota bene toegepast op Christus.

Zouden we zelf nog niet zo snel doen, waarschijnlijk.

En toch, dit is iets wat je door Hemzelf wordt beloofd:

zó wil Ik voor jou zijn,
zó wil Ik dat jullie helemaal van mij zijn!

Nou, je knippert nog eens met je ogen, van: is *dat* Christus' bedoeling?

Dus zóver gaat Zijn liefde voor ons?

Als je dat eens even goed tot je door laat dringen,

dan kom je vanzelf – om zo te zeggen – in de zevende hemel.

Hij houdt van mij.

Hij houdt écht van mij.

Zoals een man van zijn vrouw, en dan volmaakt.

Wow! Maar dat is gaaf!

Kijk zo eens met nieuwe ogen naar het avondmaal, broeders en zusters.
Naar dat stukje brood wat u in handen krijgt.
Dan geeft Christus zichzelf daarin dus aan jou.
Hier, je mag Me hebben, helemaal!

Kijk zo eens naar die beker wijn/druivensap, waar u uit mag drinken.
En het tintelt vervolgens door je hele lichaam heen.
Zó, zegt Hij, wil Ik Mijn liefde door je hele bestaan heen laten tintelen.
Zodat je er helemaal warm van wordt.
Tot diep in je ziel.

We hebben zopas o.a. met elkaar gelezen uit Johannes 14.
Ja, het gaat daar niet over het avondmaal,
in Johannes 6 trouwens ook niet.
Maar het avondmaal staat dan ook niet op zichzelf,
het maakt iets duidelijk van waar het in je hele leven om gaat.

Nou, kijk dan eens in Johannes 14.
Vs 15: je moet Mijn geboden bewaren, zegt Jezus; *en Ik* zal zorgen dat je een andere pleitbezorger krijgt die voor altijd bij je zal zijn.
Vs 21: heb Mijn geboden en bewaar ze, heb Mij daarin lief; *en wie Mij dan en zo liefheeft*, die zal de liefde van mijn Vader en mij ontvangen.
En als laatste vs 23: als iemand Mij liefheeft zal hij zich houden aan wat ik zeg; *en mijn Vader* zal hem liefhebben en mijn Vader en ik zullen bij hem komen en bij hem wonen.
Dus steeds weer datzelfde, die pure liefde:
Christus wil er helemaal voor je zijn, en Zijn Vader koestert je.

En dat terwijl Christus in de hemel is en wij op de aarde zijn (antw.76).
Een enorme afstand, zou je zeggen.
Hoe houd je deze liefde dan vol?
Nou: kijk naar het avondmaal,
daar wordt het heel concreet en tastbaar hoe je dat volhoudt:
Christus komt naar je toe!

Ja, in Johannes 14:23 zegt Hij dus zelfs:

Wij *samen* – mijn Vader en ik – zullen bij je komen, om bij je te wonen.

Dat is de enige krachtbron voor ons geloof, broeders en zusters.

Dat Hij naar ons toekomt: hier, Ik ben er, voor jou, voor u.

Hij houdt dus van Zijn kant de liefde tussen Hem en ons in stand.

Hij voedt ons, antw.75, met Zijn gekruisigd lichaam en vergoten bloed.

En omdat Hij ons het broodnodige geeft om het vol te houden,

houden wij het ook werkelijk vol, 'tot het eeuwige leven'.

Zo zeker als je brood en wijn ontvangt en met de mond geniet.

Laat dat je troosten, steeds weer.

Maar, dan nog één vraag: hóe doet Hij dat dan?

Want we zagen zopas al: dit gaat niet automatisch,

van 'als ik maar dat stukje brood eet, en dat slokje wijn drink,

dan zit het wel goed'.

Nee, Hij geeft ons deze troost, dit houvast, *door de Trooster*.

Johannes 14. Nu vertaald als: pleitbezorger.

De Heilige Geest.

Die geeft Hij 'om tot in eeuwigheid bij ons te zijn'.

En antw.76 zegt erbij:

de Heilige Geest 'die tegelijk in Christus en in ons woont'.

Dat moet je je even voorstellen!

De Heilige Geest is maar niet, plat gezegd: een doekje voor het bloeden.

Terwijl wij natuurlijk veel liever Jezus zelf bij ons hadden gehad.

Nee: wij krijgen precies dezelfde Geest die nota bene in Christus woont.

Die de Here Jezus drijft, in alles wat Hij doet.

Die Hem bezielt.

Zo sterk is dat dus!

Zo *dichtbij* is Hij dus, Jezus Christus die zielsveel van ons houdt.

En Die alles voor ons overhad, tot en met Zijn eigen dood aan het kruis.

Hij is bij ons, Hij is *in* ons.
Net zoals dat brood in ons verdwijnt,
en zoals die wijn in ons wordt opgenomen.
Hij in ons – hoe is het mogelijk, maar het gebeurt!

En dat heeft meteen dan ook een keerzijde:
Hij in ons, en dan: *wij in Hem*.
Antw.76 zegt dat die Geest ons zo dicht bij elkaar brengt,
dat wij vlees van zijn vlees en been van zijn gebeente zijn,
'en ook zo, dat wij door één Geest eeuwig leven en geregeerd worden,
zoals de leden van het lichaam door één ziel'.

Dus het avondmaal is er voor bedoeld dat wij steeds meer bezield worden
door dezelfde dingen als waar de Here Jezus door bezield wordt.
Dat wij ons druk maken om dezelfde dingen
als waar Christus zich druk om maakt.
Ja, dat wij dezelfde liefde krijgen als die Christus in zich heeft.
Dezelfde zachtmoedigheid ook. Dezelfde vriendelijkheid.
Dezelfde goedheid. Dezelfde trouw.
Zoals dat gaat met twee geliefden,
die steeds dichter naar elkaar toegroeien:
twee zielen, één gedachte.

...

En dan benadruk ik tenslotte nog maar eens een keer:
dat komt niet vanzelf.
Van: Hij belooft dat, nou, laat maar eens zien dan –
en vervolgens zie je haast niks...
Dus kennelijk is dit niet haalbaar...

Maar het avondmaal, en de Heilige Geest,
zijn nooit een vervanging voor het Woord.

Christus zegt in Johannes 14: als je echt van Mij houdt,
dan zul je wat Ik zeg serieus nemen,
daarmee aan het werk gaan.

Ook dat doe je trouwens toch bij iemand van wie je houdt.
Twee zielen, één gedachte. Ja. Maar hoe kan dat?
Toch vooral ook omdat die twee heel veel met elkaar gesproken hebben?
En elkaars ziel op die manier hebben leren kennen.

Als aan Jezus wordt gevraagd:
hoe komt het toch dat U Zichzelf wel aan ons zult openbaren,
en niet aan de wereld?

Dan is Jezus' reactie heel simpel:
omdat iemand die Mij echt liefheeft, zuinig is op wat Ik zeg;
en dat ontbreekt dus bij iemand die niet van Mij houdt:
die luistert ook niet naar Mij.

En ja, dan kun je ook niet verwachten
dat Ik dan vervolgens tóch wel in je werk,
want dat heb Ik immers beloofd...

Nee!

Daarom, broeders en zusters, lees alsjeblieft je bijbel,
drink in wat God zegt, wat Jezus Christus zegt.

En zoek dan de omgang met Hem.

*Al biddend: Wees Gij vandaag mijn brood zowaar Gij leeft –
Gij zijt toch zelf de ziel van mijn gebeden.*

Amen.

J.J. Meijer, Enschede,
31 januari 2003 / 27 mei 2013